UDRŽITELNÉ BYDLENÍ
VE ZDRAVÝCH MĚSTECH

INDIKÁTORY HODNOCENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

V OBLASTI BYDLENÍ

doc. Ing. arch. David Tichý PhD. 13. 09. 2019

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdravá města, obce, regiony České republiky

centrum kvality bydlení
Platforma pro vzdělávání a výzkum obytného prostředí.
Odborný poradce v oblasti bytových staveb a bydlení.

Benešov

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS
17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD
1 NO POVERTY
2 ZERO HUNGER
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING
4 QUALITY EDUCATION
5 GENDER EQUALITY
6 CLEAN WATER AND SANITATION
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH
9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE
10 REDUCED INEQUALITIES
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES
12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
13 CLIMATE ACTION
14 LIFE BELOW WATER
15 LIFE ON LAND
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

HODNOCENÁ TÉMATA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MA21

1/ Správa věcí veřejných a územní rozvoj
2/ Životní prostředí
3/ Udržitelná spotřeba a výroba
4/ Doprava
5/ Zdraví
6/ Místní ekonomika a podnikání
7/ Vzdělávání a výchova
8/ Kultura a volný čas
9/ Sociální prostředí
10/ Globální odpovědnost

HODNOCENÁ TÉMATA UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MA21

1/ Správa věcí veřejných a územní rozvoj
2/ Životní prostředí
3/ Udržitelná spotřeba a výroba
4/ Doprava
5/ Zdraví
6/ Místní ekonomika a podnikání
7/ Vzdělávání a výchova
8/ Kultura a volný čas
9/ Sociální prostředí
10/ Globální odpovědnost

+ BYDLENÍ

KVALITA BYDLENÍ

PODPORA BYDLENÍ V KVALITNÍM PROSTŘEDÍ

ŠIROKÁ ŠKÁLA OBYTNÝCH TYPOLOGIÍ

AKTIVNÍ BYTOVÁ POLITIKA OBCE

KOMPAKTNÍ A PŘIMĚŘENÁ ZÁSTAVBA

ZDRAVÉ BYDLENÍ

PLÁNOVANÁ ENERGETICKÁ ÚSPORNOST

MĚSTO PRO KAŽDÉHO

DOSTUPNÉ BYDLENÍ

SOCIÁLNĚ BOHATÉ PROSTŘEDÍ

SPOKOJENOST OBYVATEL S BYDLENÍM

SROZUMITELNÉ PROSTŘEDÍ S ČITELNOU STRUKTUROU ULIC

ŠIROKÉ KULTURNÍ VYŽITÍ V RÁMCI OBCE

© Zažít město jinak

JAK ROZVÍJET, UDRŽOVAT A ZVYŠOVAT KVALITU BYDLENÍ?

INDIKÁTORY HODNOCENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

V OBLASTI BYDLENÍ

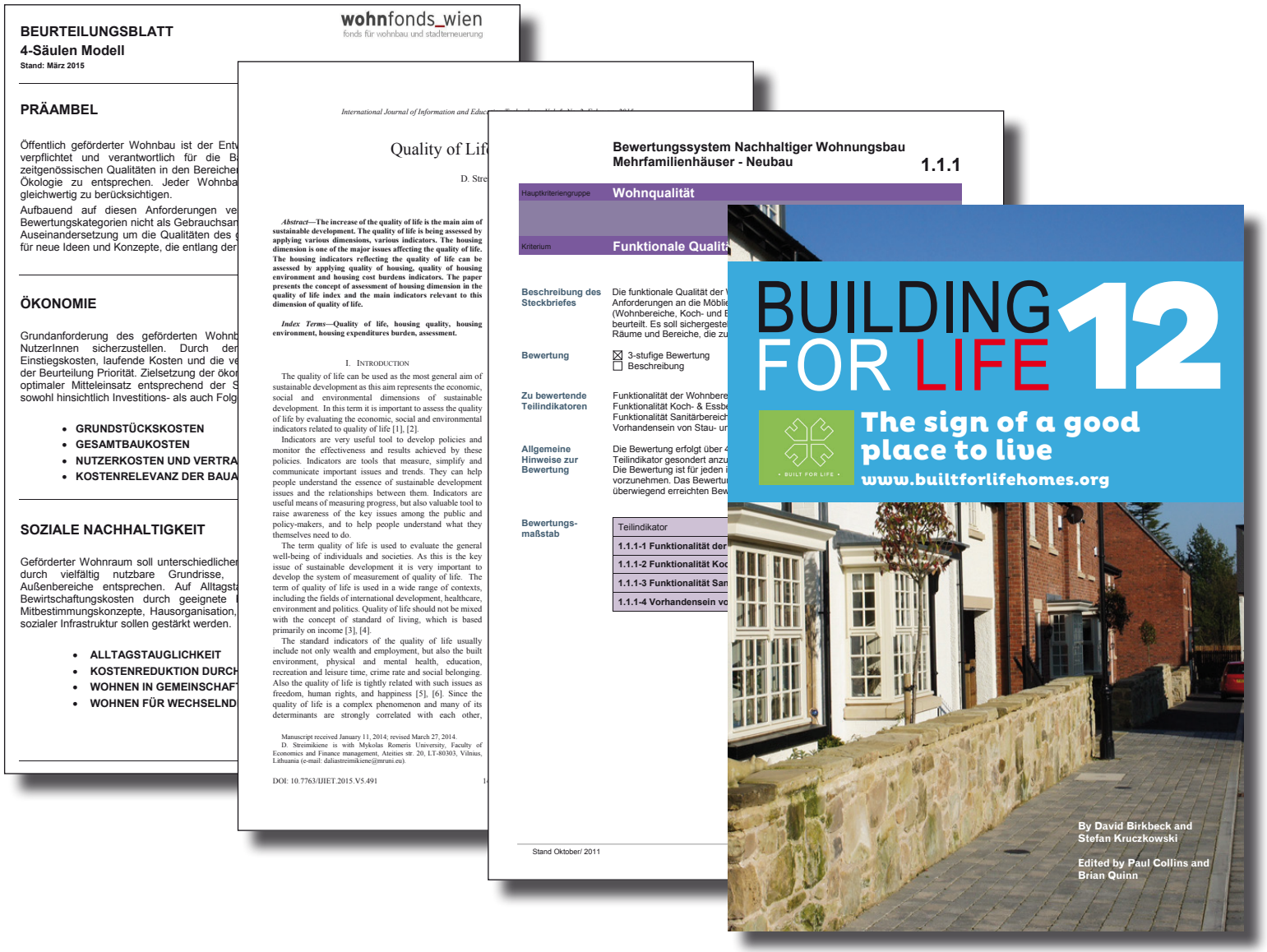
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdravá města, obce, regiony
České republiky

centrum kvality bydlení
Platforma pro vzdělávání a výzkum obytného prostředí.
Odborný poradce v oblasti bytových staveb a bydlení.

METODIKA

REFERENČNÍ DOKUMENTY

wohnfonds_wien
fonds für wohnbau und stadterneuerung

BEURTEILUNGSBLATT
4-Säulen Modell
Stand: März 2015

PRÄAMBEL

Öffentlich geförderter Wohnbau ist der Entw
verpflichtet und verantwortlich für die B
zeitgenössischen Qualitäten in den Bereiche
Ökologie zu entsprechen. Jeder Wohnba
gleichwertig zu berücksichtigen.
Aufbauend auf diesen Anforderungen ve
Bewertungskategorien nicht als Gebrauchsan
Auseinandersetzung um die Qualitäten des
für neue Ideen und Konzepte, die entlang der

ÖKONOMIE

Grundanforderung des geförderten Wohnb
NutzerInnen sicherzustellen. Durch der
Einstiegskosten, laufende Kosten und die ve
der Beurteilung Priorität. Zielsetzung der ökor
optimaler Mitteleinsatz entsprechend der S
sowohl hinsichtlich Investitions- als auch Folg

- **GRUNDSTÜCKSKOSTEN**
- **GESAMTBAUKOSTEN**
- **NUTZERKOSTEN UND VERTRA**
- **KOSTENRELEVANZ DER BAUA**

SOZIALE NACHHALTIGKEIT

Geförderter Wohnraum soll unterschiedliche
durch vielfältig nutzbare Grundrisse,
Außenbereiche entsprechen. Auf Alltagst
Bewirtschaftungskosten durch geeignete
Mitbestimmungskonzepte, Hausorganisation,
sozialer Infrastruktur sollen gestärkt werden.

- **ALLTAGSTAUGLICHKEIT**
- **KOSTENREDUKTION DURCH**
- **WOHNEN IN GEMEINSCHAF**
- **WOHNEN FÜR WECHSELND**

International Journal of Information and Educ

Quality of Lif

D. Stre

***Abstract*—The increase of the quality of life is the main aim of sustainable development. The quality of life is being assessed by applying various dimensions, various indicators. The housing dimension is one of the major issues affecting the quality of life. The housing indicators reflecting the quality of life can be assessed by applying quality of housing, quality of housing environment and housing cost burdens indicators. The paper presents the concept of assessment of housing dimension in the quality of life index and the main indicators relevant to this dimension of quality of life.**

***Index Terms*—Quality of life, housing quality, housing environment, housing expenditures burden, assessment.**

I. Introduction

The quality of life can be used as the most general aim of sustainable development as this aim represents the economic, social and environmental dimensions of sustainable development. In this term it is important to assess the quality of life by evaluating the economic, social and environmental indicators related to quality of life [1], [2].

Indicators are very useful tool to develop policies and monitor the effectiveness and results achieved by these policies. Indicators are tools that measure, simplify and communicate important issues and trends. They can help people understand the essence of sustainable development issues and the relationships between them. Indicators are useful means of measuring progress, but also valuable tool to raise awareness of the key issues among the public and policy-makers, and to help people understand what they themselves need to do.

The term quality of life is used to evaluate the general well-being of individuals and societies. As this is the key issue of sustainable development it is very important to develop the system of measurement of quality of life. The term of quality of life is used in a wide range of contexts, including the fields of international development, healthcare, environment and politics. Quality of life should not be mixed with the concept of standard of living, which is based primarily on income [3], [4].

The standard indicators of the quality of life usually include not only wealth and employment, but also the built environment, physical and mental health, education, recreation and leisure time, crime rate and social belonging. Also the quality of life is tightly related with such issues as freedom, human rights, and happiness [5], [6]. Since the quality of life is a complex phenomenon and many of its determinants are strongly correlated with each other,

Manuscript received January 11, 2014; revised March 27, 2014.
D. Streimikiene is with Mykolas Romeris University, Faculty of Economics and Finance management, Ateities str. 20, LT-80303, Vilnius, Lithuania (e-mail: daliastreimikiene@mruni.eu).

DOI: 10.7763/IJIET.2015.V5.491

Bewertungssystem Nachhaltiger Wohnungsbau
Mehrfamilienhäuser - Neubau **1.1.1**

Hauptkriteriengruppe	**Wohnqualität**
Kriterium	**Funktionale Qualit**
Beschreibung des Steckbriefes	Die funktionale Qualität der Anforderungen an die Möbli (Wohnbereiche, Koch- und E beurteilt. Es soll sichergeste Räume und Bereiche, die zu
Bewertung	☒ 3-stufige Bewertung ☐ Beschreibung
Zu bewertende Teilindikatoren	Funktionalität der Wohnbere Funktionalität Koch- & Essb Funktionalität Sanitärbereich Vorhandensein von Stau- ur
Allgemeine Hinweise zur Bewertung	Die Bewertung erfolgt über Teilindikator gesondert anzu Die Bewertung ist für jeden vorzunehmen. Das Bewertu überwiegend erreichten Bew

Bewertungs-maßstab	Teilindikator
	1.1.1-1 Funktionalität der
	1.1.1-2 Funktionalität Koc
	1.1.1-3 Funktionalität San
	1.1.1-4 Vorhandensein vo

Stand Oktober/ 2011

BUILDING FOR LIFE 12

The sign of a good place to live

www.builtforlifehomes.org

BUILT FOR LIFE

By David Birkbeck and Stefan Kruczkowski

Edited by Paul Collins and Brian Quinn

NÁVAZNOST

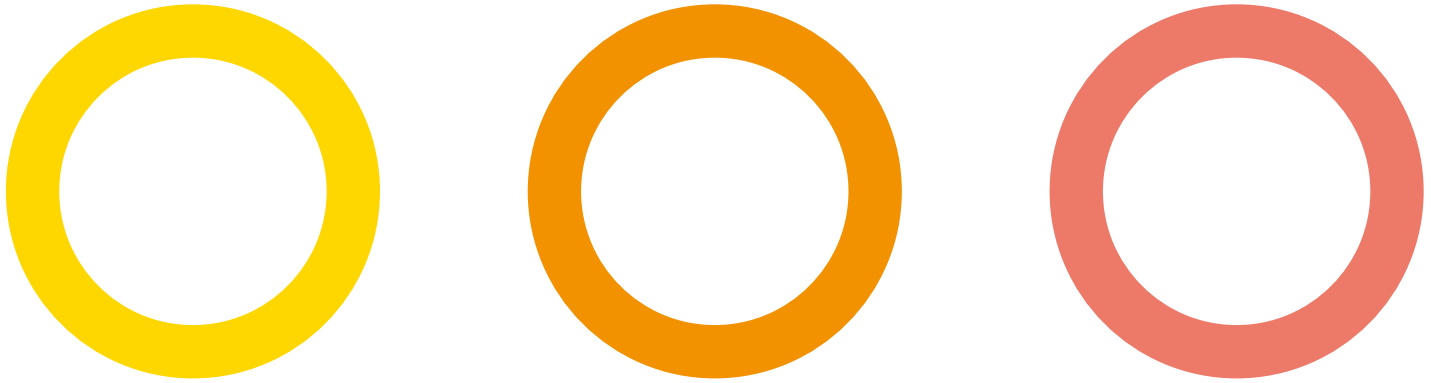
Ženevská charta OSN o udržitelném bydlení

Strategický rámec Česká republika 2030

Indikátory kvality života v oblasti bydlení

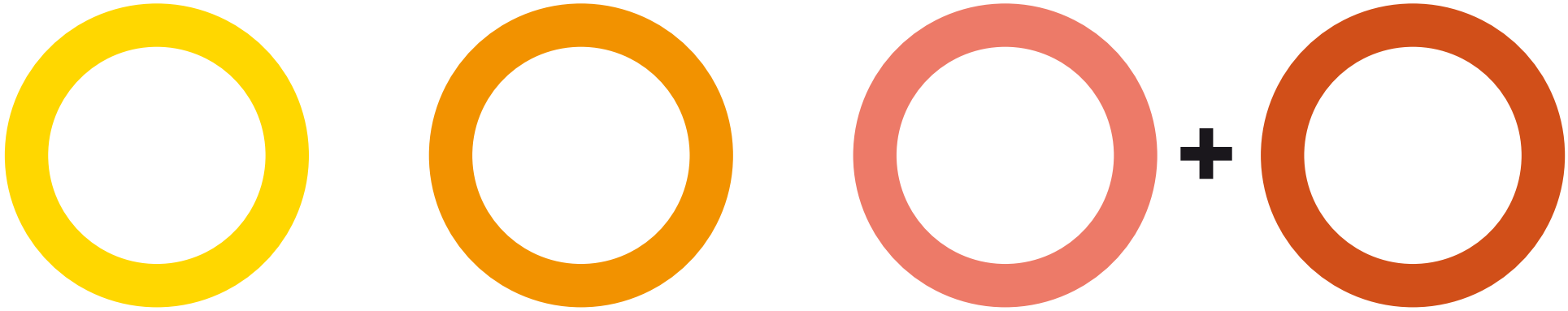
Metodika hodnocení udržitelnosti měst, MA 21

PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

ekonomický environmentální sociální

PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

ekonomický environmentální sociální kulturní

STRUKTURA DOKUMENTU

A/ ÚVOD, NÁVAZNOST, REFERENCE

B/ INDIKÁTORY

- B.2.2/ Indikátory v ekonomickém pilíři
- B.2.2/ Indikátory v environmentálním pilíři
- B.2.3/ Indikátory v sociálním pilíři
- B.2.4/ Indikátory v pilíři kulturní přiměřenosti

D/ ZÁVĚR

INDIKÁTORY

B.2.3.3 Rezidenční segregace

ANOTACE

Pro obytné prostředí je typická určitá odlišnost jak z hlediska sociální struktury svých obyvatel, tak charakteru jednotlivých lokalit, nicméně v některých případech dochází ke vzniku míst, kde tato odlišnost přechází v kombinaci se sociální segregací do rizika vzniku sociálně vyloučených lokalit. Obce by měly mít v rámci svých strategických dokumentů v rukou podklad pro identifikaci lokalit s rizikem rezidenční segregace, tak aby byly schopny tento problém řešit již v jeho počátcích či nejlépe mu aktivně předcházet.

Sociální segregace je jevem, který společnost provází od pradávna, nicméně se současnou společenskou situací dochází mnohdy k jeho vyostření. Společnost jako celek bohatne, na druhé straně ale přibývá chudých a sociálně vyloučených lidí, pomyslné nůžky se rozevírají. Nerovnost představuje znevýhodnění, jež se promítá do omezených možností volby bydlišť a bydlení. V důsledku omezené volby zpravidla dochází ke koncentraci (sociálních skupin v nerovném postavení) ve specifických lokalitách, kde se stává majoritou, což pak omezuje možnosti zapojení této skupiny do společnosti, interakci s ostatními členy společnosti a může být zdrojem napětí v soužití. Bez starosti o vzájemné pochopení a snášenlivost se dříve či později dostaneme do sporů a konfliktů, které mohou ovlivnit chod celé komunity.

Prostorovou segregací jakožto projevem sociální segregace se rozumí prostorové oddělení bydlišť sociálních skupin, které jsou ve vzájemně nerovném postavení. Přetrvávání lokalit rezidenční segregace je negativním jevem. Identifikace existujících lokalit je proto základem pro realizaci opatření na prevenci jejich dalšího rozšiřování a podporu odstranění rezidenční segregace v oblasti územního plánování a bytové politiky.

B.2.3.3	zdroj dat a informací	konkrétní datová sada / zdrojové dokumenty	doporučená peridiocita
statutární město	ČSÚ (SLDB) + vlastní šetření (ve spolupráci se sociálními, majetkovými a bytovými odbory)	analýza dat typu: demografická struktura obyvatelstva a jejího vývoje, ukazatele, které se týkají nezaměstnanosti, ukazatele týkajících se příjmové struktury obyvatelstva, dostupnost pracovních příležitostí a služeb, míra ohrožení rodin a dětí, rozsah přestupkové a trestné činnosti, stav bytového fondu a proporcí jeho rozmístění v rámci obce, spokojenost obyvatel	1 ročně
obec typu A			
obec typu B			
obec typu C	lokální znalost	-	-

NÁVAZNOST

- Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC spol. s r. o., 2015
- Metodika identifikace lokalit rezidenční segregace, Univerzita Karlova, 2015
- Metodika vytváření strategie sociálního začleňování na místní úrovni, MPSV 2015

CÍL

Různorodá skladba obyvatel rovnoměrně rozvrstvena v rámci obce, přátelská atmosféra v obci zvyšující zapojení obyvatel do věřeného dění a tím mimo jiné pocit sounáležitosti s komunitou. Obec má zpracovaný strategický plán obce schopný reakce na problém sociálního začleňování skupin v nerovném postavení.

STRUKTURA INDIKÁTORU

- ANOTACE
- PRÁCE S DATY
- NÁVAZNOST
- CÍL

METODIKA

Identifikace existujících segregovaných lokalit je základem pro realizaci opatření na prevenci jejich dalšího rozšiřování a podporu odstranění rezidenční segregace v oblasti územního plánování a bytové politiky. Zároveň může být využita pro zacílení aktivit k prevenci sociálního vyloučení a k sociálnímu začleňování těmi institucemi, které mají v gesci začleňování příslušné sociální skupiny, a obcemi, na jejichž území se lokality nacházejí. Příslušníci sociální skupiny, která je obecně v nerovném postavení, mají v lokalitách rezidenční segregace životní podmínky dále ztížené, a je proto vhodné věnovat těmto situacím zvýšenou pozornost.

VČASNÉ ROZPOZNÁNÍ RIZIKA SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ - ukazatele:

- demografická struktura obyvatelstva a jejího vývoje
- ukazatele, které se týkají nezaměstnanosti
- ukazatele týkajících se příjmové struktury obyvatelstva
- dostupnost pracovních příležitostí a služeb
- míra ohrožení rodin a dětí
- rozsah přestupkové a trestné činnosti
- stav bytového fondu a proporcí jeho rozmístění v rámci obce
- spokojenost obyvatel

Metodika identifikace lokalit rezidenční segregace, UK 2015

Teprve na základě znalosti příčin lze stanovit konkrétní cíle vedoucí ke zlepšení situace. Vzhledem k převažujícímu lokálnímu charakteru těchto problémů, by nedílnou součástí strategií obcí měly být projekty schopné problémy identifikovat a reagovat na něj. K hledání řešení problému segregace lze využít Metodiku vytváření strategie sociálního začleňování na místní úrovni, která přináší různé cesty, jak se se segregací vypořádat stejně tak jako seznam řady příruček pomáhající řešit problém segregace na různých úrovních.

VYHODNOCENÍ:

Obec nevyužívá metodiku identifikace rezidenční segregace, a nemá přehled o jevech spojených s rezidenční segregací či segregovaných lokalitách na svém území.

Obec využívá metodiku identifikace rezidenční segregace, pravidelně aktualizuje její výsledky, ale nemá vypracovány mechanizmy, které pomáhají sociálnímu začleňování osob v nerovném postavení a nečelí tak jevům rezidenční segregace.

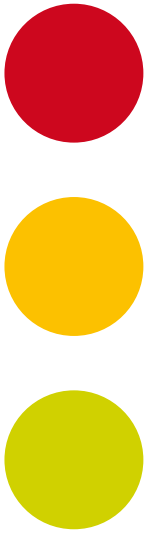
Obec využívá metodiku identifikace rezidenční segregace, pravidelně aktualizuje její výsledky, zároveň má vypracovány mechanizmy, které pomáhají sociálnímu začleňování osob v nerovném postavení a čelí tak jevům rezidenční segregace, případně se na jejím území segregované lokality nenacházejí.

STRUKTURA INDIKÁTORU

METODIKA

VYHODNOCENÍ

ZPŮSOB EVALUACE

město nemá o problému přehled
a nedisponuje nástroji na jeho řešení

město má o problému přehled, ale
nedisponuje nástroji na jeho řešení

město nemá problém, případně má o problému přehled
a disponuje nástroji na jeho řešení, potažmo prevenci

CÍLEM:

- zajistit co nejvíce možných zelených
- minimalizovat množství „oranžových“
- vyhnout se „červeným“

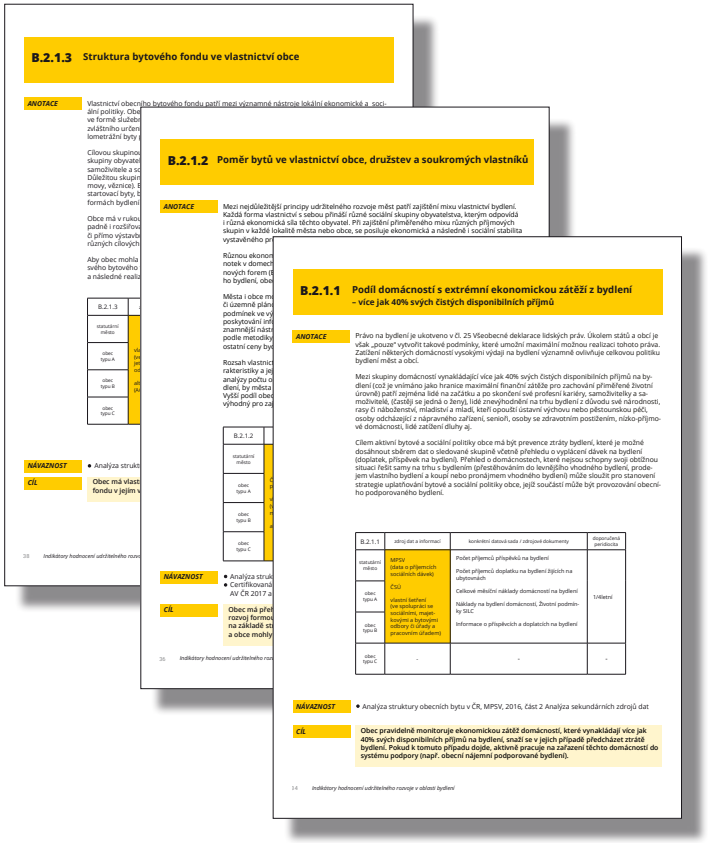
ROZČLENĚNÍ DLE SPRÁVNÍ JEDNOTKY

STATUTÁRNÍ MĚSTA	
OBCE TYPU A	OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ (ORP - OBCE III. TYPU)
OBCE TYPU B	OBCE S POVĚŘENÝM OBECNÍM ÚŘADEM (OBCE II. TYPU) **nad 5000 obyvatel** A OBCE I. TYPU **nad 5000 obyvatel**
OBCE TYPU C	OBCE II. TYPU **do 5000 obyvatel** A OBCE I. TYPU **do 5000 obyvatel**

ROZČLENĚNÍ DLE SPRÁVNÍ JEDNOTKY

PILÍŘ INDIKÁTORŮ	ČÍSLO INDIKÁTORU	NÁZEV INDIKÁTORU	STATUTÁRNÍ MĚSTO	OBEC TYPU A	OBEC TYPU B	OBEC TYPU C
EKONOMICKÝ PILÍŘ	B.2.1.1	Podíl domácností s extrémní ekonomickou zátěží z bydlení				
	B.2.1.2	Poměr bytů ve vlastnictví obce, družstev a soukromých vlastníků				
	B.2.1.3	Struktura bytového fondu ve vlastnictví obce				
ENVIRONMENTÁLNÍ PILÍŘ	B.2.2.1	Kompaktnost zástavby				
	B.2.2.2	Zdravé bydlení				
	B.2.2.3	Energetický management bytového fondu obce				
SOCIÁLNÍ PILÍŘ	B.2.3.1	Počet osob bez střechy a bytu				
	B.2.3.2	Domácnosti v přelidněném bydlení				
	B.2.3.3	Rezidenční segregace				
KULTURNÍ PILÍŘ	B.2.4.1	Subjektivní spokojenost s úrovní svého bydlení				
	B.2.4.2	Orientace – posouzení srozumitelnosti a čitelnosti zástavby				
	B.2.4.3	Návaznost kulturních a společenských aktivit				

EKONOMICKÝ PILÍŘ

B.2.1.3 Struktura bytového fondu ve vlastnictví obce

ANOTACE

NÁVAZNOST

CÍL

B.2.1.2 Poměr bytů ve vlastnictví obce, družstev a soukromých vlastníků

ANOTACE

NÁVAZNOST

CÍL

B.2.1.1 Podíl domácností s extrémní ekonomickou zátěží z bydlení – více jak 40% svých čistých disponibilních příjmů

ANOTACE

Právo na bydlení je ukotveno v čl. 25 Všeobecné deklarace lidských práv. Úkolem států a obcí je však „pouze" vytvořit takové podmínky, které umožní maximální možnou realizaci tohoto práva. Zatížení některých domácností vysokými výdaji na bydlení významně ovlivňuje celkovou politiku bydlení měst a obcí.

Mezi skupiny domácností vynakládající více jak 40% svých čistých disponibilních příjmů na bydlení (což je vnímáno jako hranice maximální finanční zátěže pro zachování přiměřené životní úrovně) patří zejména lidé na začátku a po skončení své profesní kariéry, samoživitelky a samoživitelé, (častěji se jedná o ženy), lidé znevýhodnění na trhu bydlení z důvodu své národnosti, rasy či náboženství, mladiství a mladí, kteří opouští ústavní výchovu nebo pěstounskou péči, osoby odcházející z nápravného zařízení, senioři, osoby se zdravotním postižením, nízko-příjmové domácnosti, lidé zatížení dluhy aj.

Cílem aktivní bytové a sociální politiky obce má být prevence ztráty bydlení, které je možné dosáhnout sběrem dat o sledované skupině včetně přehledu o vyplácení dávek na bydlení (doplatek, příspěvek na bydlení). Přehled o domácnostech, které nejsou schopny svoji obtížnou situaci řešit samy na trhu s bydlením (přestěhováním do levnějšího vhodného bydlení, prodejem vlastního bydlení a koupí nebo pronájmem vhodného bydlení) může sloužit pro stanovení strategie uplatňování bytové a sociální politiky obce, jejíž součástí může být provozování obecního podporovaného bydlení.

B.2.1.1	zdroj dat a informací	konkrétní datová sada / zdrojové dokumenty	doporučená periodicita
statutární město	MPSV (data o příjemcích sociálních dávek) ČSÚ vlastní šetření (ve spolupráci se sociálními, majetkovými a bytovými odbory či úřady a pracovním úřadem)	Počet příjemců příspěvků na bydlení Počet příjemců doplatku na bydlení žijících na ubytovnách Celkové měsíční náklady domácností na bydlení Náklady na bydlení domácností, Životní podmínky SILC Informace o příspěvcích a doplatcích na bydlení	1/4letní
obec typu A			
obec typu B			
obec typu C	-	-	-

NÁVAZNOST

- Analýza struktury obecních bytu v ČR, MPSV, 2016, část 2 Analýza sekundárních zdrojů dat

CÍL

Obec pravidelně monitoruje ekonomickou zátěž domácností, které vynakládají více jak 40% svých disponibilních příjmů na bydlení, snaží se v jejich případě předcházet ztrátě bydlení. Pokud k tomuto případu dojde, aktivně pracuje na zařazení těchto domácností do systému podpory (např. obecní nájemní podporované bydlení).

14 *Indikátory hodnocení udržitelného rozvoje v oblasti bydlení*

Podíl domácností s extrémní ekonomickou zátěží z bydlení

Poměr bytů ve vlastnictví obce, družstev a soukromých vlastníků

Struktura bytového fondu ve vlastnictví obce

1.1 PODÍL DOMÁCNOSTÍ S EXTRÉMNÍ EKONOMICKOU ZÁTĚŽÍ Z BYDLENÍ

cíl

Obec pravidelně monitoruje ekonomickou zátěž domácností, které vynakládají více jak 40% svých disponibilních příjmů na bydlení, snaží se v jejich případě předcházet ztrátě bydlení. Pokud k tomuto případu dojde, aktivně pracuje na zařazení těchto domácností do systému podpory (např. obecní nájemní podporované bydlení).

návaznost

- Analýza struktury obecních bytu v ČR, MPSV, 2016

vyhodnocení

Obec nemá přehled o domácnostech v nájemním bydlení, které vynakládají více jak 40% svých čistých disponibilních příjmů na bydlení, a ani nemá připravené mechanizmy, které by dokázaly tyto výdaje snížit pod uvedenou hranici 40%.

Obec má přehled o domácnostech v nájemním bydlení, které vynakládají více jak 40% svých čistých disponibilních příjmů na bydlení, ale nemá připravené mechanizmy, které by dokázaly tyto výdaje snížit pod uvedenou hranici 40%.

V obci neexistují domácnosti v nájemním bydlení, které vynakládají více jak 40% svých čistých disponibilních příjmů na bydlení, respektive pokud ano, obec o nich má přehled, a má připravené mechanizmy, které zajistí tyto náklady pod uvedenou hranici 40% snižovat.

1.2 POMĚR BYTŮ VE VLASTNICTVÍ OBCE, DRUŽSTEV A SOUKROMÝCH VLASTNÍKŮ

cíl

Obec má přehled o vlastnických poměrech bydlení na svém území, podporuje udržitelný rozvoj formou sociálního mixu obyvatelstva a udržuje si vlastní bytový fond určený na základě strategie města, tak aby všichni jeho obyvatelé měli zajištěno důstojné bydlení a obce mohly vést aktivní bytovou politiku.

návaznost

- Analýza struktury obecních bytu v ČR, MPSV, 2016
- Certifikovaná metodika Tržního selhání zpracované Soc. ústavem AV ČR 2017 a zdrojů dat z EU SILC

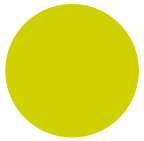
vyhodnocení

Obec nemá přehled o bytovém fondu v rámci svého správního území a nemá aktivní politiku bydlení.

Obec má přehled o bytovém fondu v rámci svého správního území, nemá však zpracovanou vlastní politiku bydlení

Obec má přehled o bytovém fondu v rámci svého správního území a vede aktivní politiku bydlení s cíli, které se daří průběžně naplňovat.

1.3 STRUKTURA BYTOVÉHO FONDU VE VLASTNICTVÍ OBCE

cíl

Obec má vlastní aktivní bytovou politiku, jejíž součástí je systém vyhodnocování bytového fondu v jejím vlastnictví.

návaznost

- Analýza struktury obecních bytu v ČR, MPSV, 2016

vyhodnocení

Obec nemá přehled o svém bytovém fondu nebo žádné byty nevlastní, a zároveň nesleduje vlastní politiku bydlení zohledňující specifické potřeby jeho obyvatel

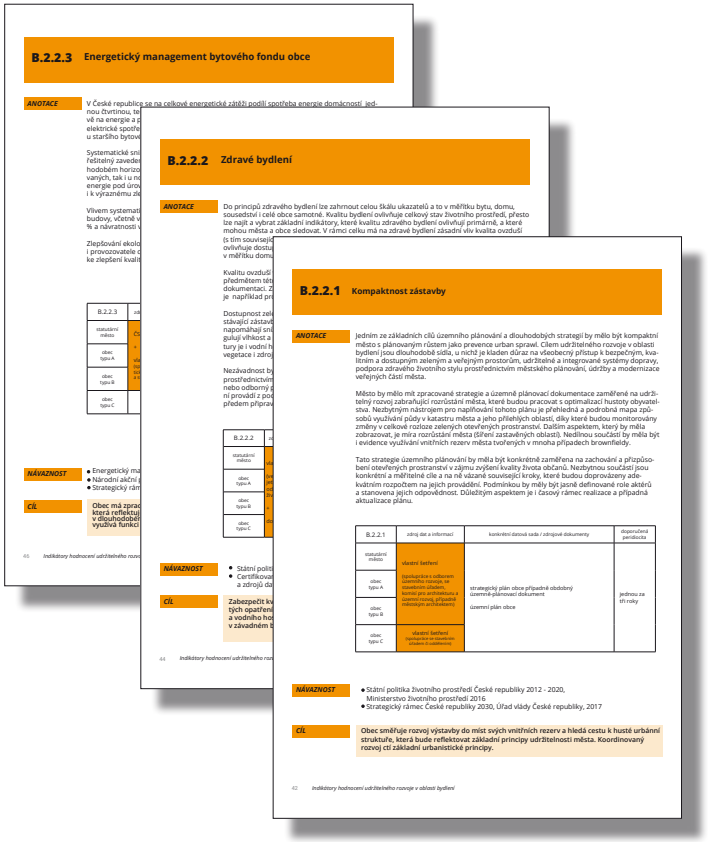

Obec má přehled o svém bytovém fondu, ale aktivně je nevyužívá k naplňování vlastní bytové politiky obce, zohledňující specifické potřeby jeho obyvatel.

Obec má dle metodiky přehled o svém bytovém fondu a aktivně je využívá k naplňování vlastní bytové politiky obce, zohledňující specifické potřeby jeho obyvatel.

EKOLOGICKÝ PILÍŘ

B.2.2.3 Energetický management bytového fondu obce

ANOTACE

V České republice se na celkové energetické zátěži podílí spotřeba energie domácností jed-
nou čtvrtinou, te
vě na energie a p
elektrické spotře
u staršího bytov

Systematické sni
řešitelný zavede
hodobém horizo
vaných, tak i u no
energie pod úro
i k výraznému zle

Vlivem systemati
budovy, včetně v
% a návratnost

Zlepšování ekolo
i provozovatele d
ke zlepšení kvalit

B.2.2.3	ad
statutární město	Cí
obec typu A	•
obec typu B	
obec typu C	

NÁVAZNOST
- Energetický ma
- Národní akční
- Strategický rám

CÍL
Obec má zprac
která reflektuj
v dlouhodobě
využívá funkci

46 *Indikátory hodnocení udržitelného rozv*

B.2.2.2 Zdravé bydlení

ANOTACE

Do principů zdravého bydlení lze zahrnout celou škálu ukazatelů a to v měřítku bytu, domu,
sousedství i celé obce samotné. Kvalitu bydlení ovlivňuje celkový stav životního prostředí, přesto
lze najít a vybrat základní indikátory, které kvalitu zdravého bydlení ovlivňují primárně, a které
mohou města a obce sledovat. V rámci cíle má na zdravé bydlení zásadní vliv kvalita ovzduší
(s tím souvisejí
ovlivňuje dostu
v měřítku domu

Kvalitu ovzduší
předmětem tét
dokumentaci. Z
je například pr

Dostupnost zel
stávající zástav
napomáhají sní
gulují vlhkost a
tury je i vodní h
vegetace i zdro

Nezávadnost by
prostřednictvím
nebo odborný g
ní provádí z pod
předem připrav

B.2.2.2	
statutární město	
obec typu A	
obec typu B	
obec typu C	

NÁVAZNOST
- Státní polit
- Certifikova
a zdrojů da

CÍL
Zabezpečit kv
těch opatření
a vodního ho
v závadném

44 *Indikátory hodnocení udržitelného roz*

B.2.2.1 Kompaktnost zástavby

ANOTACE

Jedním ze základních cílů územního plánování a dlouhodobých strategií by mělo být kompaktní město s plánovaným růstem jako prevence urban sprawl. Cílem udržitelného rozvoje v oblasti bydlení jsou dlouhodobě sídla, u nichž je kladen důraz na všeobecný přístup k bezpečným, kvalitním a dostupným zeleným a veřejným prostorům, udržitelné a integrované systémy dopravy, podpora zdravého životního stylu prostřednictvím městského plánování, údržby a modernizace veřejných částí města.

Město by mělo mít zpracované strategie a územně plánovací dokumentace zaměřené na udržitelný rozvoj zabraňující rozrůstání města, které budou pracovat s optimalizací hustoty obyvatelstva. Nezbytným nástrojem pro napřičování tohoto plánu je přehledná a podrobná mapa způsobů využívání půdy v katastru města a jeho přilehlých oblastí, díky které budou monitorovány změny v celkové rozloze zelených otevřených prostranství. Dalším aspektem, který by měla zobrazovat, je míra rozrůstání města (šíření zastavěných oblastí). Nedílnou součástí by měla být i evidence využívání vnitřních rezerv města tvořených v mnoha případech brownfieldy.

Tato strategie územního plánování by měla být konkrétně zaměřena na zachování a přizpůsobení otevřených prostranství v zájmu zvýšení kvality života občanů. Nezbytnou součástí jsou konkrétní a měřitelné cíle a na ně vázané související kroky, které budou doprovázeny adekvátním rozpočtem na jejich provádění. Podmínkou by měly být jasně definované role aktérů a stanovena jejich odpovědnost. Důležitým aspektem je i časový rámec realizace a případná aktualizace plánu.

B.2.2.1	zdroj dat a informací	konkrétní datová sada / zdrojové dokumenty	doporučená periodicita
statutární město	vlastní šetření (spolupráce s odborem územního rozvoje, se stavebním úřadem, komisí pro architektonická a územní rozvoj, případně místopisným archivářem)	strategický plán obce případně obdobný územně-plánovací dokument územní plán obce	jednou za tři roky
obec typu A			
obec typu B			
obec typu C	vlastní šetření (spolupráce se stavebním úřadem či oddělením)		

NÁVAZNOST
- Státní politika životního prostředí České republiky 2012 - 2020, Ministerstvo životního prostředí 2016
- Strategický rámec České republiky 2030, Úřad vlády České republiky, 2017

CÍL
Obec směřuje rozvoj výstavby do míst svých vnitřních rezerv a hledá cestu k husté urbánní struktuře, která bude reflektovat základní principy udržitelnosti města. Koordinovaný rozvoj cíl základní urbanistické principy.

42 *Indikátory hodnocení udržitelného rozvoje v oblasti bydlení*

Kompaktnost zástavby

Zdravé bydlení

Energetický management bytového fondu obce

2.1 KOMPAKTNOST ZÁSTAVBY

cíl

Obec směřuje rozvoj výstavby do míst svých vnitřních rezerv a hledá cestu k husté urbánní struktuře, která bude reflektovat základní principy udržitelnosti města. Koordinovaný rozvoj ctí základní urbanistické principy.

návaznost

- Státní politika životního prostředí České republiky 2012 - 2020, Ministerstvo životního prostředí 2016
- Strategický rámec České republiky 2030, Úřad vlády České republiky, 2017

vyhodnocení

Obec nemá zpracovanou strategii udržitelného rozvoje, která posiluje principy kompaktnosti zástavby a zabraňuje rozrůstání zástavby do krajiny na úkor jeho vnitřních rezerv.

Obec má zpracovanou strategii udržitelného rozvoje (např. ve strategickém plánu), která posiluje principy kompaktnosti zástavby a zabraňuje rozrůstání zástavby do krajiny na úkor jeho vnitřních rezerv, ale v územním plánu není tato strategie zatím uplatněna.

Obec má zpracovanou strategii udržitelného rozvoje (např. ve strategickém plánu), která posiluje principy kompaktnosti zástavby, zabraňuje rozrůstání zástavby do krajiny na úkor jeho vnitřních rezerv, a je i uplatněna přímo v územním plánu .

2.2 ZDRAVÉ BYDLENÍ

cíl

Zabezpečit kvalitu zdravého bydlení na místní úrovni obcí pomocí dlouhodobých i okamžitých opatření v oblasti kvality ovzduší, dostupnosti a kvality zelené infrastruktury a vodního hospodářství. Na úrovni bytového fondu zajišťuje obec u domácností bydlících v závadném bydlení pomoc těm, které v závadném bydlení žijí.

návaznost

- Státní politika životního prostředí České republiky 2012 - 2020
- Certifikovaná metodika Tržního selhání zpracované Soc. ústavem AV ČR 2017 a zdrojů dat z EU SILC

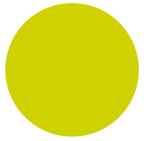
vyhodnocení

Obec nemá zpracovaný strategický plán, ve kterém se aktivně zaměřuje na faktory ovlivňující kvalitu a principy zdravého bydlení a tomuto tématu se nevěnuje ani v jiném strategickém dokumentu.

Obec má zpracovanou strategii či strategický plán, ve kterém se aktivně zaměřuje na faktory ovlivňující kvalitu a principy zdravého bydlení, ale nemá dostatečné mechanizmy, které umožňují tuto strategii uplatňovat.

Obec má zpracovanou strategii či strategický plán, ve kterém se aktivně zaměřuje na faktory ovlivňující kvalitu a principy zdravého bydlení, a má připravené mechanizmy, které umožňují tuto strategii uplatňovat.

2.3 ENERGETICKÝ MANAGEMENT BYTOVÉHO FONDU OBCE

cíl

Obec má zpracovanou politiku životního prostředí se zaměřením na udržitelný rozvoj, která reflektuje koncepční a aktivní snahu o redukci spotřeby energie domácnostmi, v dlouhodobém horizontu se zapojením obnovitelných zdrojů energie. Pro tyto účely využívá funkci energetického manažera.

návaznost

- Energetický management pro veřejnou správu, MPO, Porsenna 2016
- Národní akční plán energetické účinnosti ČR, MPO 2016
- Strategický rámec České republiky 2030, Úřad vlády České republiky, 2017

vyhodnocení

Obec nemá přehled o spotřebě energií vynaložených na bydlení v rámci svého správního území, ani nevyužívá služeb energetického manažera, který se energetickým úsporám v oblasti bydlení věnuje.

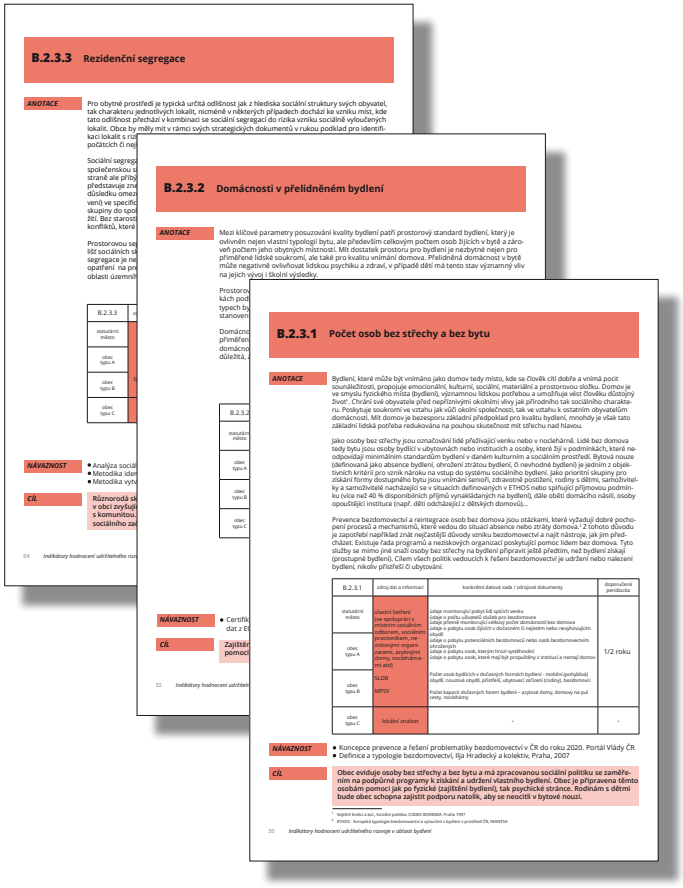

Obec má přehled o spotřebě energií vynaložených na bydlení v rámci svého správního území, ale nevyužívá služeb energetického manažera, který se energetickým úsporám v oblasti bydlení věnuje.

Obec má přehled o spotřebě energií vynaložených na bydlení v rámci svého správního území a využívá služeb energetického manažera, který se energetickým úsporám v oblasti bydlení věnuje.

SOCIÁLNÍ PILÍŘ

Počet osob bez střechy a bez bytu

Domácnosti v přelidněném bydlení

Rezidenční segregace

3.1 POČET OSOB BEZ STŘECHY A BEZ BYTU

cíl

Obec eviduje osoby bez střechy a bez bytu a má zpracovanou sociální politiku se zaměřením na podpůrné programy k získání a udržení vlastního bydlení. Obec je připravena těmto osobám pomoci jak po fyzické (zajištění bydlení), tak psychické stránce. Rodinám s dětmi bude obec schopna zajistit podporu natolik, aby se neocitli v bytové nouzi.

návaznost

- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020. Portál Vlády ČR
- Definice a typologie bezdomovectví, Ilja Hradecký a kolektiv, Praha, 2007

vyhodnocení

V obci existují osoby bez střechy a bez bytu, avšak obec o nich nemá celkový přehled a nejsou tedy součástí systému pro zajištění pomoci, případně takové mechanizmy nemá nastaveny.

V obci existují osoby bez střechy a bez bytu, obec o nich má přehled, ale nemá připravené nástroje ani mechanizmy systému pomoci, kterými by jim mohla zabezpečit přiměřené bydlení.

V obci neexistují osoby bez střechy a bez bytu, respektive pokud ano jsou již zařazeny do systému pomoci a obec jim dokáže efektivními nástroji a mechanizmy zabezpečit přiměřené bydlení.

3.2 DOMÁCNOSTI V PŘELIDNĚNÉM BYDLENÍ

cíl

Zajištění průběžné evidence domácností žijících v riziku přelidněného bydlení, a zajištění pomoci domácnostem, které jsou přelidněním postiženy.

návaznost

- Certifikovaná metodika Tržního selhání zpracované Soc. ústavem AV ČR 2017 a zdrojů z dat EU SILC

vyhodnocení

Obec nemá celkový přehled o domácnostech v přelidněném bydlení, nebo je tento přehled neaktuální či jen částečný.

Obec má přehled o domácnostech v přelidněném bydlení, který pravidelně aktualizuje, ale nemá mechanizmy, které umožňují situaci řešit, nebo k řešení dochází pouze nahodile nebo s vysokou časovou prodlevou.

V obci se nenacházejí domácnosti v přelidněném bydlení. Parametr přelidněnosti je stále monitorován a obec má připravené mechanizmy na pomoc domácnostem s tímto rizikem, které postupně naplňuje.

3.3 REZIDENČNÍ SEGREGACE

cíl

Různorodá skladba obyvatel rovnoměrně rozvrstvena v rámci obce, přátelská atmosféra v obci zvyšující zapojení obyvatel do věřeného dění a tím mimo jiné pocit sounáležitosti s komunitou. Obec má zpracovaný strategický plán obce schopný reakce na problém sociálního začleňování skupin v nerovném postavení.

návaznost

- Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC spol. s r. o., 2015
- Metodika identifikace lokalit rezidenční segregace, Univerzita Karlova, 2015
- Metodika vytváření strategie sociálního začleňování na místní úrovni, MPSV

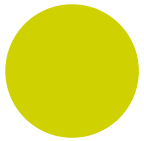
vyhodnocení

Obec nevyužívá metodiku identifikace rezidenční segregace, a nemá přehled o jevech spojených s rezidenční segregací či segregovaných lokalitách na svém území.

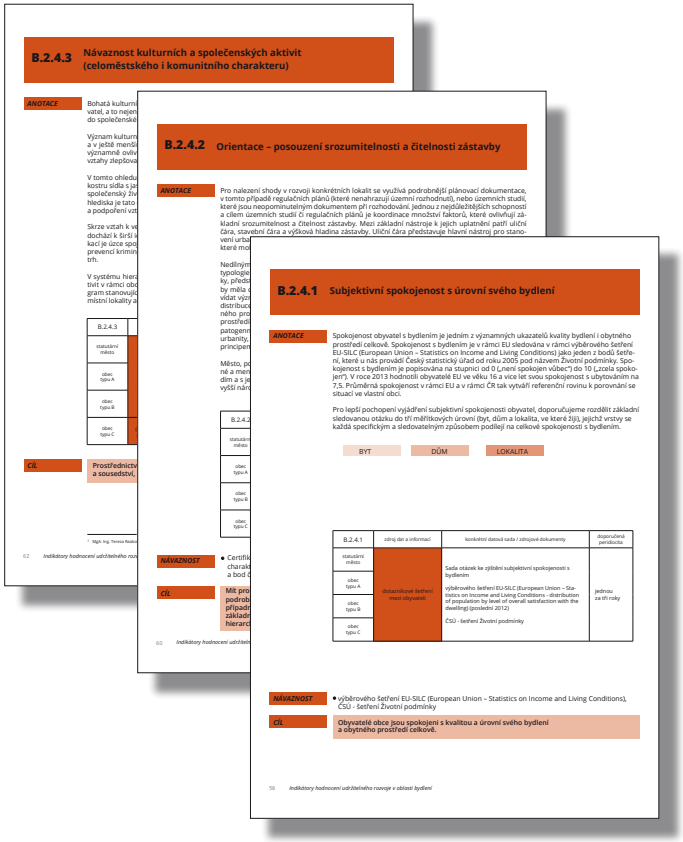

Obec využívá metodiku identifikace rezidenční segregace, pravidelně aktualizuje její výsledky, ale nemá vypracovány mechanizmy, které pomáhají sociálnímu začleňování osob v nerovném postavení a nečelí tak jevům rezidenční segregace.

Obec využívá metodiku identifikace rezidenční segregace, pravidelně aktualizuje její výsledky, zároveň má vypracovány mechanizmy, které pomáhají sociálnímu začleňování osob v nerovném postavení a čelí tak jevům rezidenční segregace, případně se na jejím území segregované lokality nenacházejí.

KULTURNÍ PILÍŘ

Subjektivní spokojenost s úrovní svého bydlení

Orientace – posouzení srozumitelnosti a čitelnosti zástavby

Návaznost kulturních a společenských aktivit

4.1 SUBJEKTIVNÍ SPOKOJENOST S ÚROVNÍ SVÉHO BYDLENÍ

cíl

Obyvatelé obce jsou spokojeni s kvalitou a úrovní svého bydlení a obytného prostředí celkově.

návaznost

- výběrového šetření EU-SILC (European Union – Statistics on Income and Living Conditions), ČSÚ - šetření Životní podmínky

vyhodnocení

Výsledky průzkumu se pohybují **pod průměrnými** hodnotami pro Českou Republiku.

Výsledky průzkumu se pohybují **v průměrných** hodnotách pro Českou Republiku.

Výsledky průzkumu se pohybují **nad průměrnými** hodnotami pro Českou Republiku

4.2 ORIENTACE – POSOUZENÍ SROZUMITELNOSTI A ČITELNOSTI ZÁSTAVBY

cíl

Mít pro celé území obce (včetně rozvojových a transformačních ploch) zpracovanou podrobnější územně plánovací dokumentaci (regulační plán nebo územní studie, případně územní plán s regulačními prvky na úrovni územní studie), které reflektují základní požadavky na čitelnost a orientaci urbánní struktury obce a pracují za pomoci hierarchie míry soukromí s charakterem venkovních prostranství.

návaznost

- Certifikovaná metodika Sociální bydlení – příprava projektů 2017 / Část B. 4 – Prostorové charakteristiky v jednotlivých měřítkách / měřítko Město / bod č. 1 Charakter zástavby a bod č. 2 Otevřená prostranství

vyhodnocení

Obec v rámci svého rozvoje nezadává zpracování podrobnější územně plánovací dokumentace (regulační plán nebo územní studie).

Obec v rámci svého rozvoje zadává zpracování podrobnější územně plánovací dokumentace (regulační plán nebo územní studie), která ale nereflektuje základní požadavky na čitelnost, orientaci a hierarchii urbánní struktury obce.

Obec v rámci svého rozvoje zadává zpracování podrobnější územně plánovací dokumentace (regulační plán nebo územní studie), která reflektuje základní požadavky na čitelnost a orientaci urbánní struktury obce, jejíž srozumitelnost je posílena členěním všech venkovních prostranství podle hierarchie míry soukromí.

4.3 NÁVAZNOST KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH AKTIVIT

cíl

Prostřednictvím uplatňování plánu kulturních aktivit především na úrovni lokalit a sousedství, posilovat kvalitu bydlení v rovině komunitních vztahů obyvatel obce.

návaznost

-

vyhodnocení

Obec nemá zpracovaný kulturní a společenský program, případně přehled o aktivitách jednotlivých kulturních organizací či spolků, které jsou připravovány a koordinovány v odpovídajícím veřejném prostoru podle své velikosti, charakteru a významu v celé své škále.

Obec má zpracovaný kulturní a společenský program, případně přehled o aktivitách jednotlivých kulturních organizací či spolků, které jsou připravovány a koordinovány v odpovídajícím veřejném prostoru podle své velikosti, charakteru a významu v celé své škále bez důrazu na podporu akcí v měřítku sousedství a místních komunit.

Obec má zpracovaný kulturní a společenský program, případně přehled o aktivitách jednotlivých kulturních organizací či spolků, které jsou připravovány a koordinovány v odpovídajícím veřejném prostoru podle své velikosti, charakteru a významu v celé své škále s důrazem na podporu akcí v měřítku sousedství a místních komunit

INDIKÁTORY HODNOCENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

V OBLASTI BYDLENÍ

doc. Ing. arch. David Tichý PhD.
prof. Ing. arch. Michal Kohout
Ing. arch. Filip Tittl
Ing. arch. Nikola Karabcová

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdravá města, obce, regiony České republiky

centrum kvality bydlení
Platforma pro vzdělávání a výzkum obytného prostředí.
Odborný poradce v oblasti bytových staveb a bydlení.

Benešov